

OVEREEN

KATHOLIEKE VERENIGING VOOR OECUMENE
ATHANASIUS & WILLIBRORD

WIJ ZIJN ÉÉN! WIJ ZIJN HET AL!

PAUS LEO XIV

2 VATICAANSE VERBINDER VAN SYNODALITEIT EN OECUMENE

Maak kennis met zr. Nathalie Becquart,
hoofdspreker op 14 november

4 EENHEID DIE WE SAMEN ZICHTBAAR MAKEN

Martine Versteeg kijkt uit
naar de Week van Gebed 2027

25 JAAR

COLUMNS BIJ ONS 6 ZILVEREN JUBILEUM

Prof. dr. Jan Peters SJ,
Silvia van der Heiden
en Mgr. dr. Gerard de Korte
blikken terug op 25 jaar
Katholieke Vereniging voor Oecumene

VATICAANSE VERBINDER VAN SYNODALITEIT EN OECUMENE

*MAAK KENNIS MET ZR. NATHALIE BECQUART,
HOOFDSPREEKSTER OP 14 NOVEMBER*

De Katholieke Vereniging voor Oecumene bestaat 25 jaar. Dit wordt op 14 november gevierd met een symposium met als hoofdgast zuster Nathalie Becquart XMCJ. Zij werd in 2021 door Paus Franciscus benoemd tot onder-secretaris van de Synode en daarmee werd ze de eerste vrouw met stemrecht op een Bisschoppensynode. Ook is ze de medecoördinator van de synode-studiegroep die zich bezighoudt met de oecumenische vraagstukken. Deze studiegroep zal naar verwachting binnenkort haar rapport opleveren. Maar wie is deze Franse religieuze en welke rol speelt de oecumene in haar persoonlijke leven en haar denken over de Kerk?

Aan deze ene vraag heeft zuster Nathalie genoeg om enthousiast en bevlogen te vertellen. Voor haar is oecumene geen abstract begrip. Het is vooral iets wat je leeft: door elkaar te ontmoeten, samen te werken, te bidden en te ontdekken hoeveel je met elkaar gemeenschappelijk hebt, maar ook welke verschillen er zijn. Oecumene heeft haar geleerd hoe rijk en veelzijdig de christelijke traditie is.

Zuster Nathalie groeide op in een katholieke familie in een katholiek land. Haar allereerste kennismaking met andere christelijke tradities verliep via haar oom en tante die betrokken waren bij een oecumenische groep. Via hen kwam ze – toen ze een jaar of elf was – voor het eerst in een protestantse kerk. Later in haar leven volgden twee ervaringen, die van grote betekenis zijn geweest en die haar blik verder verbreedden.

De eerste was haar studie aan een gerenommeerde handelshogeschool. Haar medestudenten hadden verschillende culturele en religieuze achtergronden en dat ging allemaal samen. Die diversiteit was er niet alleen tijdens colleges en in sociale contacten; er werd ook samen gevierd. Het ging eigenlijk allemaal vrij vanzelfsprekend ondanks de verschillende achtergronden. Dit ervoer ze ook tijdens haar vrijwilligerswerk in Beiroet, in Libanon, voordat ze ging werken. Hier kwam ze in contact met veel orthodoxe en oosterse christenen, waar ze mee samenwerkte. Beide ervaringen leerden haar hoe groot de diversiteit van de christelijke traditie is en hoe enorm verrijkend deze is!

Na haar jaar in Libanon keerde ze terug naar Frankrijk. Voordat ze intrad bij de Congregatie van Xavières, werkte ze bij een marketing- en communicatiebureau. Dit bedrijf was opgericht door een protestants-evangelische pastor, die de van oorsprong commerciële marketing en communicatie wilde inzetten voor kerkelijke organisaties en NGO's. Hier was ze de eerste katholieke consultant.

In deze periode leerde ze veel van haar protestantse en evangelische collega's. Er waren veel diepgaande gesprekken en ze ontdekte: we hebben heel veel gemeenschappelijk! En natuurlijk: er zijn ook verschillen en daarover werden goede gesprekken gevoerd. De samenwerking was erg goed en in deze tijd merkte ze hoe bijzonder leerzaam en waardevol deze diversiteit binnen het christendom is!

Ze trad in bij de Congregatie van Xavières, een internationale congregatie die geworteld is in de ignatiaanse spiritualiteit en zich sterk richt op verzoening. In de ontstaansgeschiedenis van de congregatie heeft oecumene een belangrijke rol gespeeld. De oprichtster, Claire Monestès, bekommerde zich onder meer om de mensen die na de Russische Revolutie naar Frankrijk waren gevlucht. Het bracht de nog jonge congregatie in aanraking met de Russisch-Orthodoxe Kerk en hierdoor met de oecumenische beweging. Claire werd geraakt door de verhalen die ze hoorde en door de pijn van de verdeeldheid onder christenen. Ze zette zich daarom in voor de eenheid van de Kerk en bad daar hartstochtelijk voor. Die spiritualiteit van eenheid en verzoening is ook voor Nathalie een belangrijke inspiratiebron.

In haar werk heeft zuster Nathalie veel met jonge mensen opgetrokken: bij de nationale scouting, aan universiteiten en als verantwoordelijke voor het jongerenwerk bij de Franse bisschoppenconferentie. Geïnspireerd door het charisma van haar congregatie, heeft ze geprobeerd om de oecumenische samenwerking te stimuleren – zowel door concrete activiteiten als door structuren te verbeteren. Zo stond ze mede aan de wieg van de samenwerking met Taizé. Het was een inspirerende ervaring om te merken wat er gebeurt wanneer jongeren met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten: hoe ze van elkaar leren, zich ontwikkelen en ontdekken dat ze ook samen kunnen bidden. Tijdens de klimaatop COP21 in Frankrijk zette ze zich in voor een oecumenische samenwerking tussen kerken om zoveel mogelijk jongeren te mobiliseren met het oog op hun toekomstperspectief.

Na het jeugdwerk bij de Franse bisschoppenconferentie vervolgde ze haar theologiestudie. Ze specialiseerde zich in ecclesiologie en deed onderzoek naar synodaliteit. Daar leerde ze dat je bij het nadenken over de Kerk altijd verder moet kijken dan de eigen traditie. De Kerk als Lichaam van Christus en als *communio* kan niet uitsluitend vanuit katholiek perspectief worden verstaan. Daar hoort ook het oecumenische perspectief bij. Die overtuiging nam ze mee naar haar werk rond de Synode over Synodaliteit.

Zuster Nathalie tijdens 'Together', 30 september 2023. Foto: Katholieke Vereniging voor Oecumene

De stap van het jongerenwerk naar haar betrokkenheid bij de Synode over Synodaliteit was uiteindelijk niet zo groot, mede omdat ze in 2018 al betrokken was bij de Jongerensynode, onder meer als algemeen coördinator van de pre-synode. Daar waren niet alleen katholieke jongeren aanwezig, maar ook jongeren uit andere kerken, van andere religies en 'non-believers'. Opnieuw zag ze wat ze eerder in Frankrijk had ervaren: jonge mensen die elkaar willen ontmoeten, ervaringen willen uitwisselen en nieuwsgierig zijn naar elkaar. Die rijke ervaring van samen kerk-zijn en samen onderweg zijn, nam ze mee naar de Synode over Synodaliteit, die in 2021 van start ging.

Nu was het bij bisschoppensynodes al gebruikelijk om vertegenwoordigers van andere kerken uit te nodigen en te consulteren. Maar tijdens deze synode wilde men een stap verder gaan. "Vanaf het begin waren we ons ervan bewust dat we moesten samenwerken met het Dicasterie voor de Eenheid van de Christenen om de banden met andere kerken aan te halen. Er is immers geen synodaliteit zonder oecumene en geen oecumene zonder synodaliteit, zoals Paus Franciscus het zei," vertelt zuster Nathalie. Sommige christelijke kerken hebben inmiddels een vertegenwoordiging gevestigd in Rome en dat helpt ook bij het opbouwen van relaties en vriendschappen en om te ontdekken hoe synodaliteit in verschillende kerken vorm krijgt.

Tijdens deze synode was er een duidelijke consensus en een krachtige oproep om de oecumenische relaties verder te versterken. Een bijzonder en belangrijk moment was de oecumenische gebedsviering 'Together: Gathering of God's People,' die in 2023 aan de eerste synodevergadering voorafging. "Dit samen bidden was een bijzondere en geweldige ervaring", zo blikt zuster Nathalie terug. "Het was niet makkelijk om het te organiseren, maar het werd een rijke en gezegende bijeenkomst!" Tijdens die voorbereidingen kwam onze vereniging voor het eerst in contact met zuster Nathalie. Ook voor de veertig Nederlandse deelnemers die met de vereniging naar Rome afreisden was het een bijzonder indrukwekkende gebeurtenis.

De Synode over Synodaliteit is inmiddels de implementatiefase ingegaan en in dat kader reist zuster Nathalie de hele wereld over. Hoewel het oecumenisch aspect van synodaliteit meestal niet expliciet aan de orde wordt gesteld, komt ze tijdens haar bezoeken altijd ook in contact met andere kerk-

en. Zo kwam ze onlangs uit San Diego, dat dicht tegen de Mexicaanse grens ligt en waar migratie een belangrijk thema is. Door de wereldwijde migratie en de toegenomen mobiliteit in de wereld, is de wereld veranderd. Overal in de wereld zijn interkerkelijke en interreligieuze huwelijken, er zijn katholieke scholen waar het merendeel niet katholiek is, jongeren groeien niet meer op in katholieke gezinnen, maar staan van jongs af aan in een diverse omgeving van geloof en tradities.

"Ouderen zeggen geregeld dat de oecumene niet meer is wat het was. Maar dat betekent niet dat de manier waarop oecumene vroeger vorm kreeg, de enige wijze van oecumene is!" aldus zuster Nathalie. Ze verwijst hierbij naar de geleefde oecumene binnen de beweging van de charismatische vernieuwing en de Alpha-cursussen die gegeven worden. Voor veel jongeren is Taizé de plek waar ze in aanraking komen met oecumene. Ook opleidingen en vorming op het gebied van geestelijke begeleiding worden in verschillende landen oecumenisch georganiseerd. Universiteiten werken samen met instellingen en collega's uit andere kerkelijke tradities. Tijdens haar bezoek aan Nederland in november hoopt Nathalie meer te ontdekken over de manier waarop de oecumene hier wordt beleefd. "Ik weet er maar een klein beetje van en ik hoop tijdens mijn bezoek hier meer van te leren."

Oecumene heeft zuster Nathalie een steeds breder beeld van de kerk gegeven; ook haar visie op de kerk is erdoor verdiept. "De kerk is de kerk van God en niet alleen van de katholieken", zo stelt ze. "We moeten daarom samen op pad op weg naar eenheid." Het treft zuster Nathalie hoe ook andere christenen en christelijke kerken een primaatschap van de paus herkennen in de zin van dat de paus een betekenisvol en verbindend figuur is. Misschien is het daarom ook niet toevallig dat zoveel christelijke kerken een vertegenwoordiging in Rome hebben. Waar mensen elkaar ontmoeten, ontstaan relaties. Waar relaties groeien, ontstaat ruimte voor samenwerking en groeit de christelijke eenheid.

Tekst: Karin Bornhijm

Beeld: Portretfoto: Nathalie Becquart, beeld Together: Katholieke Vereniging voor Oecumene

Meer: Zie de achterzijde van deze Overeen en oecumene.nl voor meer info over het symposium. Voor de reisverslagen van Together, zie together.oecumene.nl

EENHEID DIE WE SAMEN ZICHTBAAR MAKEN

MARTINE VERSTEEG KIJKT UIT NAAR DE WEEK VAN GEBED 2027

“Wij zijn één. Wij zijn het al. Laten we dat erkennen, ervaren en zichtbaar maken.” Met deze woorden gaf Paus Leo XIV tijdens de Week van Gebed 2026 een krachtige uitnodiging. Een oproep die precies raakt aan wat we in Nederland jaarlijks proberen te doen met de Week van gebed voor eenheid van christenen: die eenheid niet alleen belijden, maar ook beleven en zichtbaar maken. Jaarlijks doen duizenden kerken in Nederland en miljoenen christenen wereldwijd mee door in hun buurt een gezamenlijke viering te organiseren, door diverse gebedsbijeenkomsten te houden of zelfs een ruimte in te richten waar zeven dagen lang, 24 uur per dag, vanuit verschillende christelijke tradities gebeden wordt. Directeur van MissieNederland Martine Versteeg blikt vooruit.

De Week van gebed voor eenheid van christenen is in Nederland een gezamenlijk initiatief van de Raad van Kerken, Samen Kerk in Nederland (SKIN) en MissieNederland (de vroegere Evangelische Alliantie). In deze samenwerking komen twee internationale tradities samen: de Week of Prayer for Christian Unity van de Wereldraad van Kerken en de Week of Prayer van de World Evangelical Alliance en de European Evangelical Alliance. Nederland is sinds 2009 het enige land dat deze twee gebedsweken heeft samengevoegd tot één gezamenlijke week van gebed. Vanaf 2023 is ook SKIN, vertegenwoordiger van internationale en migrantenkerken, volwaardig partner.

De Nederlandse Evangelische Alliantie, waarvan MissieNederland de voortzetting is, startte in 1867 met de gebedsweek. Vanaf het begin was de gebedsweek een gezichtsbepalende activiteit. De Wereldraad van Kerken begon in 1908 met een eigen gebedsweek waarin christenen uit verschillende tradities samen bidden voor eenheid. De jaarlijkse teksten worden telkens door een andere groep uit een ander land voorbereid, onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Wereldraad van Kerken en de Pauselijke Raad voor de Bevordering van de Eenheid.

Als directeur van MissieNederland mag ik deelnemen aan de stuurgroep die de Week van gebed organiseert en verantwoordelijk is voor het vertalen en contextualiseren van het internationale materiaal voor de Nederlandse context. Alleen al in die samenwerking ervaar je de vreugde én de uitdagingen van de oecumene in Nederland. Soms zijn we zo gewend aan onze eigen tradities dat we niet eens doorhebben dat ze uniek zijn binnen de breedte van de kerk.

Zo is het aansteken van een kaars in een viering voor de één een vanzelfsprekendheid, maar voor een ander een handeling die niet gebruikelijk is. Waar de één gewend is om bij liederen staand met geheven handen te zingen of swingend door de zaal te bewegen, zingt de ander ingetogen en zittend. Ik zie hoe waardevol het is om te benoemen en te erkennen dat dit allemaal uitdrukkingen zijn van dezelfde devotie tot die ene Heer. Dat erkennen, ervaren en zichtbaar maken geeft een diepe ervaring van verbondenheid, zonder de diversiteit die God zijn kerk heeft gegeven weg te poetsen.

Juist in die veelkleurigheid ontdek ik steeds opnieuw hoe waardevol het is om elkaar te vinden in wat ons dieper verbindt. Daarom is het waardevol om als MissieNederland actief de samenwerking te zoeken met organisaties zoals de Raad van Kerken, SKIN, maar ook de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Steeds opnieuw ben ik verrast hoe elk van deze organisaties vanuit hetzelfde verlangen voor eenheid zich op eigen wijze inzetten en van grote waarde zijn voor verdere wederzijdse begrip en zichtbare eenheid.

Als MissieNederland willen we daaraan bijdragen door het verbinden, versterken en vertegenwoordigen van christenen rondom vijf kernwaarden:

- Jezus Christus staat centraal: zijn leven, lijden, dood en opstanding zijn de belangrijkste gebeurtenis in de geschiedenis.
- De Bijbel is Gods woord en heeft gezag.
- Gods Geest brengt ook vandaag hoop en herstel.
- Persoonlijke bekering en geloofsgroei horen bij het leven in de geloofsgemeenschap.
- Het evangelie is het beste nieuws dat we willen delen en zichtbaar maken in deze wereld.

Deze beweging heeft wortels in diverse protestantse opwekkingsbewegingen uit de 18e, 19e en 20e eeuw, maar vandaag herkennen christenen uit de volle breedte van de kerk in Nederland zich erin - ook binnen de Rooms-Katholieke Kerk. Denk aan initiatieven als de Missionaire Parochie en de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Tegelijk hoop ik dat deze eenheidsbeweging zich niet positioneert tegenover andere christelijke tradities die zich minder herkennen in deze vijf punten. Laten we steeds die diepere verbinding zoeken die al in Christus is gegeven. Wij zijn één. We zijn het al. Laten we dat erkennen, ervaren en zichtbaar maken.

Tekst: *Martine Versteeg is directeur van MissieNederland, samen met de Raad van Kerken in Nederland en SKIN organisator van de jaarlijkse Week van Gebed voor de Eenheid van de Christenen*

Beeld: Logo: weekvangebed.nl;
portretfoto: Martine Versteeg.

Meer: weekvangebed.nl. Namens de Katholieke Vereniging voor Oecumene werkt dr. Martijn Pouw, gedelegeerde voor de oecumene van Aartsbisdom Utrecht, mee aan het materiaal.

IERLAND EN HET MATERIAAL VOOR 2027

Voor 2027 is het materiaal voorbereid door christenen uit Ierland. De Ierse kerk behoort tot de oudste kerken van Europa. Vanuit Ierland verspreidde het christendom zich naar West-Europa en eeuwenlang bloeide de kerk er. Tegelijk is de Ierse kerk vandaag een aangevochten kerk. De verdeeldheid tussen protestanten en rooms-katholieken heeft diepe wonden geslagen, net als de pijn van seksueel misbruik. In deze tijd proberen de Ierse kerken hun beperkingen te erkennen en samen op te trekken om zo de liefde van God zichtbaar te maken.

Het thema voor 2027 is: "Wees niet bang" (Lukas 12:32). Ook een kleinere kudde mag in vertrouwen opzien naar de Goede Herder. Dat raakt mij: een oproep tot moed, tot vertrouwen, tot het erkennen dat eenheid niet begint bij aantallen, maar bij het volgen van Christus.

COLUMNS BIJ ONS ZILVEREN JUBILEUM

Vijfentwintig jaar Katholieke Vereniging voor Oecumene laten we niet onopgemerkt voorbijgaan! Per 1 januari 2001 fuseerden de stichting Aktie en Ontmoeting Oosterse Kerken en de Sint Willibrord Vereniging tot de Katholieke Vereniging voor Oecumene Athanasius en Willibrord.

De vereniging heeft die tijd gefunctioneerd als nationaal platform voor samenwerking tussen de oecumenisch gedelegeerden van alle Nederlandse bisdommen, theologische faculteiten, instituten en seminaries, religieuzen en andere geïnteresseerden. Inhoudelijk is aan veel onderwerpen bijgedragen via studiedagen en in ons tijdschriften *Perspectief* en (tot 2021) *Pokrof*. Zo is de vereniging dienstbaar aan de bekendheid met de andere christelijke tradities en voedt zij het oecumenische gesprek, onder meer door de internationale ontwikkelingen te betrekken op de eigen, Nederlandse context.

De spirituele en theologische rijkdom van het christelijke Oosten, de inzet voor formele dooperkenning tussen kerken in Nederland, de gezamenlijke herdenking van de Reformatie en de dialogen over Maria en de uitoefening van de Petrusdienst van de paus: het is maar een kleine greep uit de onderwerpen die de activiteiten en de publicaties van de vereniging kenmerkten.

Velen droegen in deze periode bij aan het werk van de vereniging. Voor hun uitzonderlijke en lange inzet werden drs. Geert van Dartel en prof. dr. Jan Peters SJ onderscheiden met de waarderingsspel St. Athanasius en St. Willibrord, maar gelukkig werd er ook veel werk verzet door andere bevoegen bestuurders, medewerkers en leden!

Onder steeds veranderende omstandigheden blijft de vereniging die uitwisseling stimuleren en faciliteren. Op deze pagina's een kleine pas op de plaats en terugblik, waarna we ons vooral weer richten op het werk dat nog voor ons ligt.

Prof. dr. Jan Peters SJ:

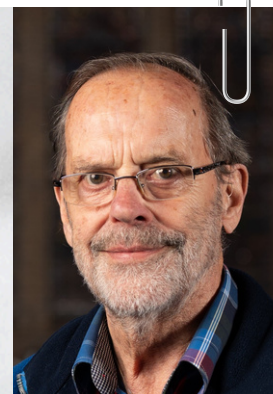
"Eerlijk gezegd: ik schrok er wel van. Vijfentwintig jaar al en heel die periode was ik lid van het Dagelijks Bestuur. Mijn inhoudelijke inbreng in die jaren betrof vooral de Oosterse kerken, die ik tijdens mijn studie en werk in Libanon van meer nabij had leren kennen en waarderen, ook in al hun verscheidenheid.

Vanuit die ervaring was ik al voorzitter van het AOK ("Actie en Ontmoeting oosterse Kerken") en was ik vanaf de eerste gesprekken intensief betrokken bij de voorbereiding van de fusie met de Sint Willibrordvereniging. Het was een lastige opgave: hoe integreer je een stichting naar burgerlijk recht (het AOK) met een vereniging naar kerkelijk recht?

Wat me vooral is bijgebleven van de voorbije vijf en twintig jaar is toch de doorlopende zorg rond de financiën. Niet specifiek overigens voor onze vereniging: hetzelfde probleem kwam ik als bestuurder tegen in andere maatschappelijke organisaties in deze jaren. Gelukkig vond onze penningmeester via haar persoonlijke contacten nu eens een legaat aan onze vereniging, dan weer een religieuze congregatie die ons fors wilde bijstaan. Zo kropen we steeds door het oog van de naald en was ons voortbestaan weer (even) verzekerd.

Het lastige in het terugdenken aan de afgelopen vijfentwintig jaar is dat de herinneringen overschaduwd dreigen te worden door de zorgen en dat de goede behaalde resultaten op de achtergrond dreigen te raken. Maar natuurlijk waren ze er; anders hadden we het ook niet volgehouden. Wat een tijd: vijfentwintig jaar. Een periode die tot mijn grote verrassing werd afgesloten met de uitreiking van de waarderingsspel in zilver van de Vereniging. Ik had hier geen ogenblik aan gedacht; het overviel me dus.

Ik schrijf deze column op de feestdag van de heilige Charbel Makhlouf, een maronitische monnik uit het Libanongebergte, gestorven in 1898, die de patroonheilige van Libanon is geworden. Tijdens zijn reis naar Libanon heeft paus Leo in stilte gemediteerd en gebeden aan zijn graf, zeker ook wel voor vrede en eenheid in het verscheurde Libanon. Moge Charbel daarin ook onze voorspreker zijn.

Prof. dr. Jan Peters SJ is jezuïet, Islamoloog en Arabist. Tijdens de Algemene Jaarvergadering 2025 werd hij onderscheiden met de Waarderingsspel St. Athanasius en Sint Willibrord voor zijn lange en intensieve inzet voor de Aktie en Ontmoeting Oosterse Kerken en de Katholieke Vereniging voor Oecumene.

Silvia van der Heiden is sinds 2004 als lid aangesloten bij de Congregatie Vrouwen van Bethanië sinds 2004, Ze is donateur en vriendin van de Katholieke Vereniging voor Oecumene

Silvia van der Heiden:

"De Vrouwen van Bethanië en de Katholieke Vereniging voor Oecumene en haar voorlopers zijn al heel lang met elkaar verbonden. Van het begin van de stichting van de congregatie in 1919 werden er al oecumenische retraites voor leken gehouden. Toen er Vrouwen werden gevraagd om niet-katholieken op te vangen in Rome tijdens het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) begon Bethanië daar de Foyer Unitas. Ook in Wenen werd er gewerkt aan de oecumene, daar vooral met de Oosterse Kerken. Christl Gleixner werd bij haar overlijden daar 'de moeder van de oecumene' genoemd. Vroeger steunde de Vereniging de Vrouwen ook financieel, en nu is dat andersom.

Ook Mariet Rijk, Vrouwe van Bethanië en mijn huisgenote, was erg verbonden met de Vereniging. Zij nam mij mee op dagen waar de dialoog gesprekken plaatsvonden tussen de pinksterkerken en de Rooms-Katholieken. De pinksterkerken vierden in die jaren hun honderdjarig bestaan.

Verder was enkele jaren in ons huis een gespreksgroep onder leiding van Leo van Leijssen, onder andere over figuren uit de Oosterse traditie. Voor mij als voormalig gereformeerde, was de Oosterse traditie redelijk onbekend en waren deze dagen dus heel interessant!"

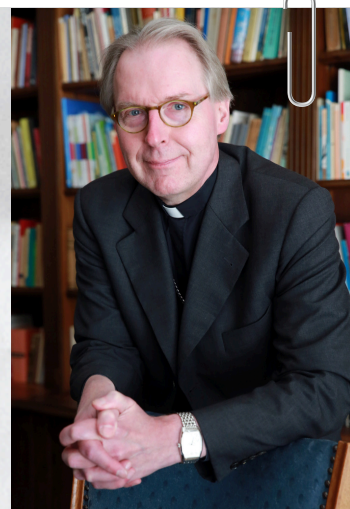
Mgr. dr. Gerard de Korte:

"Al vroeg kreeg ik interesse in de oecumene. Aanvankelijk uit nieuwsgierigheid naar mensen die weliswaar ook christen zijn maar het geloof op een andere wijze gestalte geven. Als priesterstudent kreeg de belangstelling voor de oecumenische beweging een theologische verdieping. Jezus bidt aan het einde van zijn leven om eenheid onder al zijn leerlingen. Door de eeuwen heen zijn wij echter verdeeld geraakt. Het verlangen van de Heer stimuleert mij tot op de dag van vandaag om de eenheid onder zijn leerlingen stap voor stap dichterbij te brengen.

Juist in onze seculariserende samenleving is een hartelijke samenwerking tussen kerken een opdracht. Alleen zo kunnen wij een geloofwaardig getuigenis geven van Christus en zijn evangelie. Bij mijn recente zilveren bisschopsfeest was aartsbisschop Polycarpus een van de gasten. De groep orthodoxe christenen in Nederland is de laatste decennia alleen maar groter geworden. Na de Russische inval in de Oekraïne in 2022 was ik samen met Dr. René de Reuver in de Domkerk om in oecumenisch verband te bidden voor vrede. De oorlog heeft een nieuwe stroom van orthodoxe christenen naar Nederland veroorzaakt. Gelukkig is er breed de bereidheid om hen gastvrij te ontvangen. De komende jaren zal de samenwerking tussen christenen uit oost en west alleen maar belangrijker worden.

Juist op diaconaal en maatschappelijk terrein is het belangrijk om als christenen van verschillende tradities samen op te trekken. Als christenen hebben wij een gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Met dankbaarheid wijs ik graag naar de verschillende armoederapporten die door de kerken zijn gepubliceerd.

In de afgelopen 25 jaar heeft de KVO talloze bijdragen geleverd aan de institutionele, de theologische, de spirituele en diaconale oecumene. Ik hoop en bid dat de vereniging daarmee de komende jaren door zal gaan. Als bisschop ben ik dankbaar dat ik daarbij meerdere keren een rol mocht spelen. Het gebed van Christus om eenheid onder zijn vrienden en vriendinnen kan daartoe een blijvende motivatie vormen."

Mgr. dr. Gerard de Korte is bisschop van Bisdom 's-Hertogenbosch. Binnen de Nederlandse Bisschoppenconferentie is hij referent voor Kerk en Samenleving en tweede bisschop voor Oecumene.

**WIJ ZIJN ÉÉN!
WIJ ZIJN HET AL!**
PAUS LEO XIV

**WILLIBRORDZONDAG
8 NOVEMBER 2026**

8/11 Aandacht voor de oecumene in alle parochies
8/11 KRO/NCRV Geloofsgesprek en televisiemis
14/11 Symposium 'Wij zijn één! Wij zijn het al!' over de
Vaticaanse en Nederlandse inzet voor eenheid
van de christenen met zr. Nathalie Becquart XMCJ

25 JAAR
KATHOLIEKE VERENIGING VOOR
OECUMENE

INFO
COLLECTE
AANMELDEN
OECUMENE.NL

COLOFON

OVEREEN is het magazine van de Katholieke Vereniging voor Oecumene Athanasius en Willibrord. Leden, donateurs en parochies ontvangen het blad tweemaal per jaar in print. Het is op onze website gratis beschikbaar.
ISSN: 1568-2862.

Redactie en vormgeving

Fokke Wouda
Mirella van Herp

Beeld

Katholieke Vereniging voor Oecumene of Canva voor non-profits, tenzij anders vermeld. Coverfoto: ©Vatican Media.

Drukwerk

www.laumemedia.nl

Contact

Abdijlaan 8
5253 VP Nieuwkuijk
073-7370026 (ma-di)
secretariaat@oecumene.nl
www.oecumene.nl

Giften

NL73INGB0001087628

Contributie

NL97INGB00000801919

KATHOLIEKE VERENIGING VOOR

OECUMENE

25 JAAR

CAMPAGNE WILLIBRORDZONDAG

"Wij zijn één! Wij zijn het al!" Deze prikkelende woorden van Paus Leo XIV tijdens de Week van Gebed voor de Eenheid in januari 2026 vormen het thema voor Willibrordzondag. Deze instelling stimuleert de verwondering: hoe kunnen wij vandaag deze eenheid "erkennen, ervaren en zichtbaar maken," zoals de paus vervolgt?

8/11 Bouwstenen voor de liturgie in alle parochies

Pastorale teams kunnen voor preek en overweging gebruik maken van de *Bouwstenen voor de liturgie*. Hierin bieden we exegetische notities bij de lezingen en suggesties voor een oecumenische invulling van de liturgie en verkondiging.

8/11 KRO/NCRV Geloofsgesprek en televisiemis

Op Willibrordzondag zendt de KRO/NCRV de Eucharistieviering uit vanuit de Sint Franciscusbasiliek in Bolsward, waar onze voorzitter vic. Arjen Bultsma pastoor is. Voorafgaand staat Het Geloofsgesprek in het teken van de oecumene en Willibrordzondag.

14/11 Symposium 'Wij zijn één! Wij zijn het al!'

Feestelijk symposium om ons jubileum te markeren én om vooruit te kijken naar de oecumene van morgen. We kijken uit naar de komst van hoofdspreekster zr. Nathalie Becquart XMCJ, ondersecretaris van het Vaticaanse Synodesecretariaat en medecoördinator van de studiegroep die de oecumenische vragen onderzoekt die voortkwamen uit de eerdere fases van het synodale proces. Dankzij reacties uit de Nederlandse oecumene op haar lezing en panelgesprekken belooft het een boeiende middag te worden, die zal helpen de aansporingen van Paus Leo ter harte te nemen!

Wanneer: Zaterdag 14 november 2026, 13:30-18:00 uur

Waar: Bergkerk, Amersfoort

Aanmelden: Mogelijk vanaf september 2026

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Tijdens de Algemene Ledenvergadering presenteert het bestuur onder meer concepten voor nieuwe statuten, een huishoudelijk reglement en het beleidsplan 2027-2031. Leden (met stemrecht) en donateurs en (zonder stemrecht) worden van harte uitgenodigd aanwezig te zijn.

Let op: dag en plaats van de ALV verschillen van de aankondiging in de vorige Overeen.

Wanneer: Zaterdag 14 november 2026, 10:30 uur (incl. lunch)

Waar: Bergkerk, Amersfoort

Aanmelden: Mogelijk vanaf september 2026